

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет/інститут педагогічний

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД РОЗВИТКУ ОБДАРОВАНОЇ ДИТИНИ**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітня програма «Дошкільна освіта»
Спеціальність 012 Дошкільна освіта
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “27” серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Педагогічний супровід розвитку обдарованої дитини
Викладач (і)	Лазарович Надія Богданівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти
Контактний телефон викладача	+38 (098)-95-198-82
Е-mail викладача	nadiia.lazarovych@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Очні консультації за розкладом

2. Анотація до навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є вивчення, і розширення знань здобувачів, формування умінь і навичок роботи з обдарованими дітьми, задля формування професійних компетентностей у здійсненні кваліфікованого підходу до розвитку обдарованості особистості.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни є формування професійної компетентності здобувачів вищої освіти здійснювати розвиток обдарованих дітей дошкільного віку.

Основними цілями вивчення дисципліни є:

- формування знань про розвиток здібностей та прояву обдарованості у дошкільному віці;
- формування вмінь і навичок роботи з обдарованими дошкільниками;
- вміння розвивати, навчати і виховувати дітей раннього і дошкільного віку, здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання, що характеризуються комплексністю освітніх підходів

4. Програмні компетентності та результати навчання

Фахові (спеціальні) компетентності:

- КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.
- КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).
- КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.
- КС-4. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення

предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі)

КС-9. Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості в дітей раннього і дошкільного віку.

КС-10. Вміння складати індивідуальну програму розвитку та необхідні для навчання дітей з особливими освітніми потребами документи, бути знайомими з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.

КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленневою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

КС-15. Здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

Професійні компетентності за трудовими функціями:

A1.1 Здатність планувати та прогнозувати результати освітнього процесу

A1.2 Здатність до цілепокладання, самоорганізації та підготовки до здійснення освітнього процесу

A2.2 Здатність обирати ефективні методи, форми та засоби організації освітнього процесу відповідно до запитів та потреб здобувачів освіти

A2.4 Здатність забезпечувати здобуття дошкільної освіти дітьми з особливими освітніми потребами

A3.1 Здатність здійснювати та інтерпретувати результати моніторингу якості освітньої діяльності

A3.2 Здатність аналізувати рівень сформованості компетентностей відповідно до державного стандарту

A4.1 Здатність формувати у здобувачів освіти ключові компетентності та спільні уміння

Б. Участь у створенні здорового, безпечного, розвивального, інклюзивного освітнього середовища

B2.1 Здатність організовувати та проектувати освітні осередки за принципами універсального дизайну

В. Партнерська взаємодія з учасниками освітнього процесу

B2.1 Здатність до ефективної співпраці та комунікації в професійній діяльності

B2.2 Здатність залучати учасників освітнього процесу на засадах партнерства

Г. Професійний розвиток та самовдосконалення

Г1.1 Здатність до саморефлексії та самооцінювання власної професійної діяльності

Г1.2 Здатність планувати та реалізовувати індивідуальний професійний розвиток

Г2.1 Здатність орієнтуватись в інформаційному просторі

Г2.2 Здатність ефективно використовувати ІКТ та електронні освітні ресурси

Результати навчання.

ПР-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-03. Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами.

ПР-08. Вміти складати індивідуальні програми розвитку для дітей з особливими

освітніми потребами та необхідні для навчання документи; бути знайомим з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.

ПР-12. Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.

ПР-20. Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття	Загальна кількість годин		
лекції	12/4		
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18/6		
самостійна робота	60/80		
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
VIII	012 Дошкільна освіта	четвертий	Вибірковий
Тематика навчальної дисципліни			
Тема		кількість год.	
		лекції	заняття
		сам. роб	
Змістовий модуль 1. Психолого-педагогічні основи вивчення особливостей обдарованих дітей			
Тема 1.1. Поняття обдарованості в психології та педагогіці.		2	2
Тема 1.2. Роль природних та соціальних факторів у ранньому прояві обдарованості дітей.		2	4
Тема 1.3. Типологія дитячої обдарованості.		2	4
Змістовий модуль 2. Педагогічні умови розвитку обдарованості дітей дошкільного віку			
Тема 2.1. Діагностика дитячої обдарованості.		2	2

Тема 2.2. Зміст навчання і виховання обдарованих дошкільників в ЗДО.	2	4	10
Тема 2.3. Система роботи з обдарованими дітьми на основі впровадження нових освітніх технологій.	2	2	10
ЗАГ.:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	З урахуванням Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти в університеті https://surl.li/sehlg1 Вид контролю: залік. Підсумкова оцінка: за роботу на практичних заняттях – 90 балів; С/р – 10 балів. Разом – 100 балів.
Вимоги до письмових робіт	Проводяться у тестовому режимі в системі дистанційного навчання університету https://d-learn.pnu.edu.ua . Оцінюються за 100-бальною шкалою.
Семінарські заняття	Семінарські та практичні заняття проводяться з метою формування у студентів умінь і навичок з курсу, комунікації відповідно до сформульованих завдань, складання презентацій та творчих завдань. Попередня підготовка до розгляду питань, активна участь під час обговорення, обов'язкове виконання усіх завдань, в т.ч. завдань самостійної роботи.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань, пройдене тестування, створення власного контенту за допомогою застосунків.
Підсумковий контроль	Форма контролю – залік, Форма здачі – за поточними оцінками.

7. Політика навчальної дисципліни

<p><u>Письмові роботи:</u> проводяться в системі дистанційного навчання університету https://d-learn.pnu.edu.ua. Оцінюються за 100-бальною шкалою..</p> <p><u>Академічна доброчесність:</u> Загальні морально-етичні принципи, правила поведінки, академічну доброчесність учасників освітнього процесу Прикарпатського національного університету, регламентує низка нормативних документів, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція) – Положення про запобігання академічному плагіату (нова редакція). – Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів
--

освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

- Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”.

Ознайомитися з переліченими положеннями та документами можна за адресою:

<https://surl.li/ysmhoa>

Відвідування занять: порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (<https://surl.li/yqibbb>).

Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (<https://surl.li/sehlg1>).

Неформальна освіта: згідно Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (<https://surl.li/fkxdkf>) зараховуються результати неформальної освіти в залежності від кількості годин та тем, які повинні відображати матеріал практичних занять. Обов'язковою умовою визнання результатів неформального навчання здобувача в рамках НД освітньої програми є відповідність цих результатів рівню освіти, на якому реалізується освітня програма.

8. Рекомендована література

1. Базовий компонент дошкільної освіти (Державний Стандарт дошкільної освіти) <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/bazovij-komponent-doshkilnoyi-osviti-v-ukrayini>
2. Василькевич Х.М., Костюк Г.С. Про здібності. Розвиток ідеї Г.С. Костюка в сучасних психологічних дослідженнях. Наук. Зап. ін-ту психології. К.: 2019. Вид. 20. Ч.І. С. 50-64.
3. Вовченко О.В. Про здібності людини. Талант. Позакласний час. 2017. №6. С. 45-47.
4. Добровольська Л.П., Яремчук СВ. Здібності як один з головних критеріїв природного відбору. Педагогіка і психологія. 2016. № 2. С.73-78.
5. Здібності, творчість, обдарованість: теорія, методика, результати досліджень / За ред. В.О. Моляко, О.Л. Музики Житомир: Вид-во: Рута, 2019. 320 с.
6. Клименко В.В. Психологічні тести таланта. Харків: Фоліо, 2016. 414 с.
7. Освітня програма «Впевнений старт» для дітей старшого дошкільного віку / [Н. В. Гавриш, Т. В. Панасюк, Т. О. Піроженко, О. С. Рогозянський, О. Ю. Хартман, А. С. Шевчук]; За заг. наук. ред. Т. О. Піроженко. К. : Українська академія дитинства, 2017. 80 с.
8. Пагута Т. Lego-конструктор як засіб формування логіко-математичних компетентностей дошкільників. Збірник матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції «Традиції та нові наукові стратегії у Центральній та Східній Європі» (м. Київ, 25–26 червня 2021 р.). К. : ГО«Інститут інноваційної освіти», 2021. С. 111-114.
9. Обдаровані діти в дитячому садку URL: http://obdarovaniditu.blogspot.com/p/blog-page_447.html

10. 59. Обдаровані діти. Форми, методи, робота з обдарованими дітьми URL:
а. <http://novosvit.pp.ua/fenomen-osobystisnoji-obdarovanosti/>
11. Програма «Обдарована дитина» на 2021-2025 рр. URL:
<https://tetiivmiskrada.gov.ua/dokumenti/programi-miskoyi-radi/programa-obdarovana-dytyna-2021-2025> .
12. Програми розвитку дітей дошкільного віку URL:
<https://osvita.city/osvita/doskilna-osvita/programi-rozvitku-ditej-doskilnogo-viku> .
13. Проценко І. І., Сіпко Ю. О. психолого-педагогічні аспекти роботи з обдарованими дітьми дошкільного віку. URL:
https://repository.sspu.edu.ua/bitstream/123456789/9111/1/Protsenko_Sipko_Psykh_oloho.pdf
14. Ревков О. В., Лукашева А. О., П'янкова О. Н. Особливості роботи з обдарованими дітьми в позашкільному навчальному закладі. Збірник «Грані науково-технічної творчості Запорізької області». Запоріжжя, 2017. 45 с. URL:
http://www.grani.in.ua/wp-content/uploads/2018/10/visnik1_2017.pdf

Викладач:

кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри теорії та методики дошкільної і
спеціальної освіти

Надія ЛАЗАРОВИЧ